

РЕШЕНИЕ

№ 1231

гр. София, 07.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-16, в публично заседание на първи ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Валерия Братоева

при участието на секретаря Снежана П. Тодорова
като разгледа докладваното от Валерия Братоева Търговско дело № 20211100902828 по описа за 2021 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ №

В ИМЕТО НА НАРОДА

гр. София, 07.11.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО, VI-16 състав, в открито съдебно заседание на първи ноември две хиляди двадесет и втора година, в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕРИЯ БРАТОЕВА

при участието на секретар Снежана Тодорова, като разгледа търговско дело № 2828 по описа за 2021 г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 365 и сл. ГПК.

Образувано е по предявен от К. Ц. М., ЕГН *****, срещу „П.**П.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****7, представлявано от управителя С.Ю. Я., иск с правна квалификация чл. 517, ал. 4 ГПК, за прекратяване на дружеството, поради невъзможност на ищеца да получи изпълнение на парично задължение от едноличния собственик на капитала С.Ю. Я..

В исковата молба са изложени твърдения, че в полза на ищеца бил издаден изпълнителен лист по частно гр. дело № 19022/2016 г. по описа на СРС, 46 състав, с който

С.Ю. Я. бил осъден да му заплати сумата 1485 лева – разноски. Въз основа на издадения изпълнителен лист, ищецът образувал изпълнително дело № 20208440402479 по описа на ЧСИ С.Я., като в рамките на производството изпълнението било насочено върху дружествените дялове на С.Ю. Я. в ответното дружество, като ищецът-взискател бил овластен от съдебния изпълнител да предяви иск за прекратяване на „П.**П.“ ЕООД, на което длъжникът бил едноличен собственик на капитала, за да се удовлетвори от ликвидационния му дял.

Ответното дружество „П.**П.“ ЕООД е депозирало отговор на исковата молба в срока по чл. 367, ал. 1 ГПК, в който излага факти, принципно неотнормирани към предмета на спора, като с молба от 20.07.2022 г. представя доказателство за извършено на 27.07.2016 г. плащане в полза на ищеца на сума в размер на 3600 евро, което предхожда влизането в сила на съдебното решение № 302661/28.12.2017 г., с което са присъдени разноски и за които на 08.10.2020 г. е издаден изпълнителният лист и затова е безпредметно да се обсъжда въпроса така доказаното плащане произвело ли е погасителен ефект върху задължението, обективизирано в изпълнителния лист, тъй като това евентуално плащане е преклудирано от силата на пресъдено нещо на съдебното решение, постановено на 28.12.2017 г..

Ищецът не е депозирал допълнителна искова молба.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение, намира от фактическа и правна страна следното:

Не е спорно и от вписванията в търговския регистър по партидата на „П.**П.“ ЕООД, се установява, че С.Ю. Я. е едноличен собственик на регистрирания му капитал в размер на 2 лева, като с вписване от 30.11.2021 г. в търговския регистър по партидата на дружеството е вписан забор върху дружествените дялове на С.Ю. Я., наложен по изпълнително дело № 20208440402479 по описа на ЧСИ С.Я.. С вписване № 20221031120511 наложеният забор е вдигнат въз основа на съобщение на съдебния изпълнител, поради извършено цялостно погасяване на задълженията и приключване на изпълнителното производство с разпореждане на съдебния изпълнител от 19.10.2022 г..

От изисканите по реда на чл. 186 ГПК преписи на документите, съдържащи се в изпълнително дело № 20208440402479 по описа на ЧСИ С.Я., се установява, че същото е образувано на 10.12.2020 г., въз основа на молба на К. Ц. М., към която е представен издаден по гр. д. № 19022/2016 г. на СРС изпълнителен лист за сумата 1485 лева – разноски.

С молба от 07.10.2022 г. С.Ю. Я. е представил доказателство да е извършил на 05.10.2022 г. по платежна сметка на съдебния изпълнител плащане на сумата 2484,10 лева, като между страните не се спори, че с това плащане задълженията по изпълнително дело № 20208440402479 по описа на ЧСИ С.Я. са изцяло погасени и същото е приключено с разпореждане на съдебния изпълнител, издадено на 19.10.2022 г., което към приключване на съдебното дирене и устните състезания по настоящия спор не е влязло в сила, поради което и формално изпълнителното производство е висящо.

Други доказателства от значение за спора не са ангажирани.

По отношение на иска с правна квалификация чл. 517, ал. 4 ГПК.

Основателността на предявения конститутивен иск се обуславя от кумулативното наличие на елементите: притежавано от ищеца К. Ц. М. качество взискател по изпълнително дело, по което изпълнението е насочено върху притежаван от длъжника С.Ю. Я. дружествен дял в „П.**П.“ ЕООД, съответно наложен върху дружествения дял забор и овластяване на

взискателя от съдебния изпълнител да поиска прекратяване на дружеството.

При съобразяване на решение № 104 от 10.07.2014 г. по т. д. № 2144/2013 г., Т. К., II Т. О. на ВКС, в което е разяснено, че съгласно задължителната съдебна практика, обективирана в постановените по реда на чл. 290 ГПК решения - решение № 60 от 10.07.2012 г. по т. д. № 134/2012 г. на I т. о. и решение № 146 от 07.11.2013 г. по т. д. № 1041/2012 г. на I т. о., абсолютна процесуална предпоставка за допустимостта на конститутивния иск за прекратяване на търговско дружество с ограничена отговорност по реда на чл. 517, ал. 4 ГПК, е наличието на висящо изпълнително производство, по което ищецът има качеството на взискател, а търговското дружество - на трето задължено лице, осуетило изпълнението върху стойността на припадащия се на длъжника в изпълнителното производство (Я.) дружествен дял, както и наличието на изрично овластяване на взискателя за предявяване на този иск, каквото овластяване е налице с оглед представеното постановление за овластяване на взискател от 01.12.2021 г. От уеднаквената съдебна практика следва категоричният извод, че прекратяването на изпълнителното производство винаги има за последица отпадане качеството на ищеца като взискател, както и на овластяването му за предявяване на иска чл. 517, ал. 4 ГПК, което води съответно до недопустимост на предявения конститутивен иск.

Формално към приключване на съдебното дирене и на устните състезания в настоящото производство - 01.11.2022 г. производството по изпълнително дело № 20208440402479 по описа на ЧСИ С.Я., е висящо, независимо, че с разпореждане от 19.10.2022 г. същото е приключено поради пълно изпълнение на принудително събираното вземане, но този акт на съдебния изпълнител подлежи на обжалване в 2-седмичен срок (чл. 436, ал. 1 вр. чл. 435, ал. 1, т. 3 ГПК) и би влязъл в сила най-рано на 03.11.2022 г., което във времево отношение следва съдебното заседание, в което са проведени устните състезания, а съдът е длъжен да съобрази само осъществените до приключване на съдебното дирене факти – чл. 235 ГПК.

Вземането на взискателя К. Ц. М. по издадения изпълнителен лист е изцяло погасено чрез извършеното на 05.10.2022 г. плащане на сума в размер на 2484,10 лева от длъжника по изпълнението С.Ю. Я. и този факт не се оспорва от ищеца, но последният счита, че тъй като плащането е извършено след провеждане на първото съдебно заседание, това изключва отхвърлянето на иска.

Няма никакво съмнение, че погасителното плащане е осъществено след провеждане на първото съдебно заседание, поради което и възниква релевантният за настоящото производство въпрос как то се отразява на основателността на иска (който е процесуално допустим единствено поради липсата на стабилизиране на акта на съдебния изпълнител за приключване на изпълнителното производство), с оглед разпоредбата на чл. 517, ал. 4 ГПК, която предвижда искът да се отхвърля в хипотеза на удовлетворяване на вземането преди първото по делото съдебно заседание.

Настоящият състав намира, че разпоредбата подлежи на корективно тълкуване, тъй като съдържащият се в същата процесуален срок прот. речи на цялостната концепция на ГПК, съответно разпоредбата на чл. 517, ал. 3 ГПК предвижда друг процесуален срок за неоснователност на претенцията при удовлетворяване на вземането на взискателя в случай на иск, насочен срещу дружество с ограничена отговорност - съдът отхвърля иска, ако се установи, че дружеството е изплатило на взискателя припадащата се на съдружника длъжник част от имуществото, определена съгласно чл. 125, ал. 3 от Търговския закон, или

че вземането на вискателя е удовлетворено, което удовлетворяване не е предвидено да е настъпило преди първото по делото заседание, а това означава, че важат общите правила и удовлетворяването би било взето предвид от съда, ако е доказано към приключване на съдебното дирене. Няма никакви основания за въвеждането на различен режим при третиране удовлетворяването на вискателя в хипотеза на иск за прекратяване на ООД и на иск за прекратяване на ЕООД. Такъв различен режим би бил проява на дискриминиране на ответника в зависимост от броя на лицата, притежаващи дружествени дялове от капитала на дружеството-ответник, което е недопустимо.

Изискването на чл. 121, ал. 2 от Конституцията на Република България, съгласно което „производството по делата осигурява установяването на истината” означава, че процедурата за съдебна защита на субективните материални права трябва да бъде изградена по такъв начин, че в постановеното съдебно решение съдът да приложи точната материалноправна норма към фактите, които в действителност са се осъществили в определен минал момент, който обаче е моментът на приключване на съдебното дирене и провеждане на устните състезания, като няма основание този момент единствено с оглед процесуална дисциплина да изключва отчитането на осъществени (след първото съдебно заседание) факти, които силата на пресъдено нещо би преклудирала, само защото са осъществени в някакъв по-късен процесуален етап, но задължително преди устните състезания. Конституционният законодател е поставил стандарт при изработването на процесуалните закони след приемането на Конституцията, който няма как да бъде пренебрегнат или преодолян с процесуална конструкция, която му противоречи. А нормата на чл. 517, ал. 4 ГПК категорично нарушава този стандарт.

От друга страна, невъзможността на ответника да посочи правопогасяващ факт за плащане на дълга от задълженото лице Я. в рамките на изпълнителното производство след провеждане на първото съдебно заседание води пряко до резултат, който е несъвместим с целите на гражданския процес. По всяко дело е възможно да бъде постановено съдебно решение, което не отговаря на действителните материални отношения между страните било поради грешка на страните при посочването на относимите факти и тяхното доказване, било поради неправилно прилагане на правните норми от съда. Това обаче съвсем не означава, че може да бъде допуснато едно процесуално средство за дисциплиниране на страните да влияе по такъв начин на крайния резултат от производството, че постановеното съдебно решение да е в крайно противоречие със справедливостта и с действителното правно положение особено когато ответникът, макар и късно въвежда в процеса правопогасяващ факт и да го доказва в рамките на съдебното дирене, което не е приключено.

Провеждането на конститутивния иск не представлява санкция за дружеството, а единствено цели удовлетворяване на вискателя от вземането на прекия му длъжник за ликвидационен дял. Ако пълно погасяване на вземането на вискателя вече е налице, то интересът му е удовлетворен и потестативното му право да интервенира в чужда правна сфера (тази на дружеството като самостоятелен правен субект) следва да се счита погасено, като за тази последица би трябвало да е без значение дали удовлетворяването следва по време провеждането на първото по делото заседание или го предхожда. Ако се приеме, че след първото съдебно заседание плащането на дълга не е основание за отхвърляне на иска, то съдът дължи уважаването му (в хипотеза на формална негова допустимост и при липса на изявление на отказ/оттегляне от страна на ищеца) и в този случай прекратяването на дружеството би съставлявало единствено форма на санкция, без същата да е наложителна и оправдана, с оглед интереса на вискателя. Такова тълкуване на разпоредбата противоречи

както на Конституцията, така и на основните принципи на гражданския процес и свежда буквалното възприемане на съдържанието □ до абсурд – удовлетворен кредитор с формално качество на вискател да е властен да предизвика прекратяване на юридическо лице и провеждане на производство по ликвидация, от което в правната му сфера няма да има рефлексии. Това превръща провеждането на иска в самоцел, което е несъвместимо със същността му да е средство за удовлетворяване на парични вземания.

В първото по делото съдебно заседание съдът дължи доклад на предявения иск и указания за разпределение на доказателствената тежест, включително в този момент ще следва да укаже на ответника необходимостта от доказване на вече извършено плащане в полза на ищеца, но осъществено преди съобщаването на доклада (изготвяне на проект за доклад не е задължително, тъй като производството се развива по общия ред), затова тези указания не биха допринесли за пълноценно упражняване на правото на защита на ответника и не стимулират същия към изпълнение, макар и след инициране на производството. Преклузията настъпва на етап от производството, в който съдът не е упражнявал каквито и да било правомощия във връзка с изясняването на делото от фактическа страна. Така и не става ясно поради какви съображения законодателят единствено в разпоредбата на чл. 517, ал. 4 ГПК изисква да са осъществени фактите, които принципно обуславят неоснователността на всеки предявен иск, а именно погасяване на защитаваното материално право поради изпълнение в хода на вече висящия съдебен процес и които факти (по-точно фактът на плащане) съдът е длъжен да съобрази, съгласно чл. 235, ал. 3 ГПК, ако са настъпили преди приключване на съдебното дирене. Такива съображения не са налице и затова съдът приема, че се касае за законодателен пропуск и разпоредбата следва да бъде тълкувана в съответствие с чл. 517, ал. 3 и чл. 235, ал. 3 ГПК и удовлетворяването на вискателя да бъде основание за отхвърляне на иска и в хипотезата на осъществяването му след първото по делото съдебно заседание, но преди приключване на съдебното дирене, което съответства и на чл. 121 КРБ.

Необходимо е да се посочи, че предмет на иска не е подлежащото на принудително изпълнение вземане на кредитора-ищец, а упражняването на потестативно право за прекратяване на търговското дружество и откриването на производство по ликвидация, като способ за събиране на задължението по реда на чл. 266 и сл. ТЗ. Ако задължението на едноличния собственик е погасено, то уважаването на иска вече не цели удовлетворяване на правото на ищеца и независимо, че плащането е осъществено не преди провеждане на първото съдебно заседание, то искът се налага да бъде отхвърлен.

Въпреки извода за неоснователност на иска, право на присъждане на разноските за производството се поражда за ищеца, в приложение на чл. 78, ал. 1 ГПК, който доказва извършени такива в размер на 680 лева, представляващи внесена държавна такса от 80 лева и заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 600 лева, тъй като неоснователността на иска е резултат от осъществено в хода на процеса удовлетворяване на ищеца М., затова и ответникът следва да се разглежда като дал повод за предявяване на иска и разноските следва да се понесат от него.

Така мотивиран, Софийският градски съд,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от К. Ц. М., ЕГН *****, конститутивен иск, с правна квалификация чл. 517, ал. 4 ГПК, за прекратяване на „П.**П.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****7, представлявано от управителя С.Ю. Я., поради удовлетворяване на вземането на ищеца чрез извършено от длъжника плащане в рамките на изпълнително дело № 20208440402479 по описа на ЧСИ С.Я..

ОСЪЖДА „П.**П.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****7, представлявано от управителя С.Ю. Я., да заплати на К. Ц. М., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата 680 (шестстотин и осемдесет) лева - разноси за производството.

Решението може да се обжалва пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

СЪДИЯ:

Съдия при Софийски градски съд: _____